

B&O
Bijbel Onderwijs

MAGAZINE

JAARGANG 17 - NUMMER 3 - JULI 2014

BRT
Bijna-doodervaring
De pestproblematiek
Niet worden als onze ouders

Overzicht artikelen

Vooraf	2
De pestproblematiek	3
Niet worden als onze ouders	6
Bijna-doodervaring	9
BRT	12
Geschiedenis of niet? Deel 3	13
Kort nieuws	14

Vooraf...

De heer Klokman is al lid vanaf 1981, het begin van Bijbel & Onderwijs. Hij werkte als respons-lid mee aan de godsdienstmethode *De Bijbel in de Basis*. De redactie heeft hem gevraagd een Vooraf te schrijven.

In Mattheüs 5:14 lees ik: *"Jullie zijn het licht der wereld. Een stad, die op een berg ligt, kan niet verborgen blijven. Ook steekt men geen lamp aan en zet haar onder de korenmaat, maar op de standaard, en zij schijnt voor allen, die in het huis zijn."*

Als wij deze tekst eens rustig op ons in laten werken, (Hoe vaak doen wij dat?) zien we dat het wettische woordje 'moeten' ontbreekt. Het antwoord is gemakkelijk te vinden: Een spiegelkje kan alleen dán de stralen van de zon weerkaatsen, als het in de stralen van de zon gehouden wordt! Zo is het ook met een christen: als hij zijn hele leven op de Here Jezus en Zijn Woord richt, zal Zijn licht door hem heen stralen. Zie Galaten 2:20.

Het volgende vers, Matth 5:15, zegt dan ook: *"Een stad die op een berg ligt is duidelijk zichtbaar, en verstop een lamp niet, maar zet die op 'de standaard', zodat zijn licht zichtbaar wordt."*

In Johannes 8:12 zegt de Here Jezus: *"IK ben het licht der wereld ..."*

Als wij naar Zijn leven kijken, was Hij altijd op God gericht. Onze opdracht is dus ook ons hele leven op God te richten. Gods Woord en de Here Jezus moeten in het centrum van ons leven staan. Dat kunnen wij al lezen in Genesis 1:9 waar staat: *"... en de boom des levens in het midden van de hof, ..."*

“ **Als een christen zijn hele leven op de Here Jezus en zijn Woord richt, zal Zijn licht door ons heen stralen.** ”

Uit het vervolg van die geschiedenis blijkt, dat door de sluwheid van satan voor Eva de boom van 'kennis van goed en kwaad' in het midden van de hof kwam te staan. Zie Gen 3:3.

Helaas is dát voor veel mensen het geval. De 'wetenschap' staat nog steeds centraal! In Psalm 84:6 lees ik echter: *"Welzalig de mensen wier sterkte in U is, in wier hart de gebaande wegen zijn."*

Dát is dus voor ons de ene begaanbare Weg. De Bijbel, Gods Woord, wijst ons de juiste weg. Dát moet onze gids zijn, hét licht op ons pad. Laten wij maar heel dicht bij Zijn Woord blijven dat geschreven is tot onze lering en dat de vaste en enige toetssteen in ons leven moet zijn. (1Thess 5:21) Dat wil zeggen: wij moeten alles wat op ons afkomt, toetsen aan dát Woord en als het daarmee niet in overeenstemming is, weg doen uit ons leven, radicaal, tot in de wortel.

Douwe Klokman

De heer Klokman was docent bij het vmbo. Hij geeft Bijbelstudies in Nederland en daar buiten.

De problematiek van pesten

Rol van de ouders cruciaal bij aanpak van pesten op school

Introductie

Pesten is de afgelopen decennia een groot probleem geworden in het onderwijs. Een onderzoek van ruim 20 jaar geleden bracht al aan het licht dat ongeveer 380.000 leerlingen er het slachtoffer van waren. In de jaren daarna is het alleen maar erger en agressiever geworden. Eigenlijk is dat vreemd, want bijna alle basisscholen in Nederland hebben tegenwoordig een anti-pestprogramma en/of een SoVa-training. Als die methoden echt zo goed zouden werken, zoals vaak wordt beweerd, zou je toch een afname mogen verwachten? Wat is dan wel de oplossing en wat zijn de oorzaken van pestgedrag? Om deze vragen te beantwoorden, deed Zeger Wijnands een uitgebreid literatuuronderzoek. Dit resulteerde in zijn boek *Als je wordt buitengesloten. Hoe ouders en leraren een einde kunnen maken aan pesten op school*. In het onderstaande artikel gaat hij kort in op bovengenoemde vragen.

Pesten is buitensluiten

Voor we ingaan op de gevolgen, oorzaken en oplossingen van pestgedrag, zal eerst duidelijk moeten zijn wat we onder pesten verstaan. Pesten is synoniem met buitensluiten. Vandaar de titel van mijn boek *Als je wordt buitengesloten*. Buitensluiten kan gepaard gaan met verbaal of fysiek geweld, maar dat hoeft lang niet altijd zo te zijn. Verder zien we dat pesten altijd langdurig is en bijna nooit vanzelf stopt. Dan is er ook nog sprake van een verstoord machtsevenwicht, waarbij het slachtoffer de spreekwoordelijke verliezer is. Het doel van pesten is het toebrengen van schade. Dit kan fysiek of materieel zijn, maar altijd is het doel om iemand psychisch te beschadigen.

Gevolgen van pesten

Pas wanneer volwassenen zich bewust zijn van de gevolgen van pesten voor het slachtoffer, zullen ze bereid zijn om er iets tegen te doen. De eerste gevolgen zijn angst en stress. Als je wordt buitengesloten, weet je nooit wat je te wachten staat. Eén ding is echter wel zeker: als ze je weer eens aanvallen, is er niemand die je kan of wil helpen. Als stress te lang duurt, leidt dat tot psy-

chische schade. Veel leerlingen worden er depressief door en hebben psychosomatische klachten. Ook hebben ze vaker zelfmoordgedachten. Als een leerling eenmaal zo beschadigd is, ontstaat er een vrije val. Een beschadigde leerling zal zich steeds vreemder in de klas gaan gedragen.

Dit leidt vervolgens weer tot onbegrip bij klasgenoten, maar meestal ook bij leraren, waardoor het pestgedrag nog verergert en de leerling nog verder beschadigd raakt. Zo raakt de leerling gevangen in een neerwaartse spiraal, waar hij op eigen kracht niet meer uitkomt.

Oorzaken van pestgedrag

Dan nu iets over de oorzaken van pestgedrag. Pesten is altijd een groepsgebeuren. Naast de pester en het slachtoffer zien we meestal dat er meelopers en omstanders zijn. Dit heeft alles te maken met het proces van groepsvorming en we weten hoe dit in de regel verloopt: na de oriënterende fase (de kat uit de boom kijken), komt de fase waarin de hiërarchie wordt bepaald en vervolgens ontstaat de groepsnorm. Meestal is het de meest dominante en negatieve leerling die zich in de tweede fase omringt met meelopers

en vervolgens zijn norm oplegt aan de rest. Vaak wordt gedacht dat sociaal zwakke kinderen het slachtoffer worden. Nu is het waar dat ook zij slachtoffer kunnen worden, want het kan ieder kind overkomen. Toch zien we in de regel dat sociaal zwakke kinderen geen probleem hebben in de klas. Zij worden de meeloper van de pester of maken deel uit van de 'zwijgende' midden-groep. Door hun zwijgen conformeren ze zich aan het pestgedrag. Maar sociaal sterke kinderen die de moed hebben om zich te verzetten tegen de negatieve groepsnorm, lopen een groot risico te worden buitengesloten. Pesten kan alleen ontstaan als er sprake is van een onveilige sfeer in de klas. Als de sfeer veilig is, zal geen enkel kind er het slachtoffer van worden.

Een onveilige sfeer maakt dat de pester zijn gang kan gaan. Ieder kind kan zich wel eens schuldig maken aan pesten, maar dit maakt nog niet van ieder kind een notoire pester. Wat weten we over notoire pesters?

In de regel zijn dit kinderen die niet de kans hebben gekregen zich (veilig) te hechten aan hun ouders. Ze worden gedreven door frustratie en jaloezie, omdat ze nooit toegang hebben gehad tot het hart van hun ouders. Daardoor kunnen ze hun gevoelens niet uiten en verwerken en dit maakt dat ze in een emotioneel isolement raken. Dit leidt er weer toe dat ze zich moeilijk in een ander kunnen verplaatsen en dat is nu juist belangrijk voor een goede gewetensontwikkeling. Uit onderzoek blijkt dat de meeste notoire pesters al op jeugdige leeftijd een strafblad hebben. Oorzaken van pestgedrag zijn dus frustratie en jaloezie bij de pester in combinatie met een onveilige sfeer in de klas.

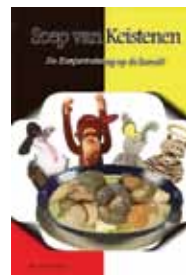
SoVa-training als oplossing?

Maar wat is nu de oplossing om een einde aan pesten te maken? Op veel scholen is het inmiddels zo dat ze SoVa-trainingen (= sociale vaardigheidstrainingen) geven, met als doel kinderen weerbaar te maken. U vindt in mijn boek een aantal bezwaren tegen dit soort trainingen. Eén daarvan is dat dit soort trainingen meestal uitgaan van het vooroordeel dat slachtoffers het pesten zelf uitlokken en dus ook zelf moeten meewerken aan de oplossing. Het is helaas een hardnekkig vooroordeel, eigenlijk kunnen we beter spreken over een mythe. Het verklaart ook het enorme succes van bijvoorbeeld de Kanjertraining. Het Instituut voor Kanjertrainingen stelt

onomwonden dat slachtoffers het pesten zelf uitlokken en dat ze (citaat) "enorm veel ziekte winst kunnen halen uit het feit dat zij zich presenteren als slachtoffer".

Volgens dit instituut is het probleem dat het kind in de slachtofferrol kruipt en zielig gaat doen. De remedie van de Kanjertraining is dit kind een geel petje op te zetten, dat symbool staat voor het bange konijn. Daarom wordt het kind midden in de klas gezet, uitgescheiden door klasgenoten en moet het kind leren zich te verdedigen. De techniek die gebruikt wordt, kennen we ook als sensitivity training, ook wel genoemd 'de intensieve groepservaring'.

Als u zich wel eens in het onderwerp 'pesten op school' hebt verdiept, dan kent u ongetwijfeld de naam van onderwijspsycholoog Bob van der Meer. In ons land dé deskundige bij uitstek op dit gebied. Van der Meer heeft er herhaaldelijk op gewezen dat christelijke scholen een uitstekende basis hebben voor een goed anti-pest-beleid – namelijk de Bijbel – en dat ze daarom niet zouden moeten werken met methoden zoals de Kanjertraining. Van der Meer heeft ook bij herhaling gewaarschuwd tegen de gevaren van dit soort trainingen. Bovendien heeft deze training een rondt anti-christelijk karakter, zoals drs. J.G. Hoekstra aantoonde in zijn zojuist verschenen boek *Soep van keistenen. De Kanjertraining op de korrel*. Een boek dat ik u van harte kan aanbevelen.

Van het boek is een gedrukte en een e-Bookversie

Pesten anders aanpakken

Hoewel inmiddels bijna alle basisscholen in Nederland een SoVa-training hebben, zoals de Kanjertraining, blijkt uit onderzoek dat pesten alleen maar erger wordt. **Dit soort trainingen bieden dus geen oplossing.** Pesten moet je daarom anders aanpakken. Om het goed aan te pakken, moeten we inzicht hebben in de oorzaken van pestgedrag. Het probleem is dat ouders en leraren meestal geen leiding geven aan het verloop van het groepsdynamisch-proces. Daarom is het bijna altijd zo, dat de meest negatieve leerling zijn stempel op de groep zet en zijn al even negatieve norm oplegt aan de groep. Maar ouders en leraren kunnen dit voorkomen,

door direct in het begin van het schooljaar een duidelijke streep te trekken, met als boodschap aan de leerlingen: *Wij willen dat jullie op een goede manier met elkaar omgaan, wij zien daarop toe en wij accepteren het niet als er iemand wordt buitengesloten.* Als ouders en leraren dat doen, ligt de groepsnorm bij voorbaat al vast.

Weet u wat verder belangrijk is om de groepsdynamiek ook daarna in goede banen te leiden? Dat we als ouders regelmatig aan onze kinderen vragen hoe het gaat op school.

Open vragen zoals: *'Met wie je fiets je naar school, met wie speel je in de pauze?'* Zo krijgen we een goed beeld van wat er op school gebeurt. Vraag daarna ook hoe het met de andere leerlingen in de klas gaat. Wie is er alleen in de pauze? Wie wordt er nooit uitgenodigd voor verjaardagsfeestjes? Worden er leerlingen getreiterd? Dat soort vragen. Zo kunnen ouders te weten komen wat er achter de schermen van de klas gebeurt en zo kunnen dingen zichtbaar worden die de leraar ontgaat. De rol van de ouders is dus cruciaal. Helaas wordt dit vaak vergeten. Natuurlijk is de inbreng van de leraar ook van groot belang, maar eerst de ouders. Vandaar dat in de ondertitel van mijn boek de ouders eerst worden genoemd: *Hoe ouders en leraren een einde kunnen maken aan pesten op school.*

Stel dat we van ons kind horen dat het met een ander kind in de klas misschien niet zo goed gaat. Dan kunnen we twee dingen doen: in de eerste plaats kunnen we ons kind erop wijzen dat buitensluiten nooit goed is. In de tweede plaats kunnen we de telefoon pakken en even naar school bellen. Dus niet alleen als het om ons eigen kind gaat, maar ook als het gaat om het kind van een ander. Ouders zouden moeten waken over het welbevinden van elkaars kinderen. Bij voorkeur beginnen we er direct mee. U kunt bijvoorbeeld aan de keukentafel vertellen – of als u uw kind naar bed brengt – dat u het heel erg vindt als een kind wordt gepest. Vraag daarna aan uw kind of het bij hem in de klas ook gebeurt. Stel je voor dat de school de dag daarna van vier verschillende ouders een telefoontje krijgt dat het misschien niet zo goed gaat met Jan uit groep 5. Weet u wat er dan gebeurt? Zodra zowel de pesters als de leerlingen uit de middengroep merken dat zowel leraren als ouders hier stelling tegen nemen, komt er een omslag in de klas.

Stel je eens een school voor waar alle ouders en leraren dit doen. Dan is het pesten voor 100% op-

gelost. Dan is het namelijk ondenkbaar dat nog één leerling langdurig wordt buitengesloten. Is het dan zó simpel? Nee, het is zó ingewikkeld, want op veel scholen zal het al moeilijk zijn om 10% van de ouders hier achter te krijgen. En dan zijn er ook nog veel leraren die het niet interesseert. Kortom: het pestprobleem op veel scholen vindt haar oorzaak in een mentaliteitsprobleem van volwassenen, namelijk dat volwassen mensen het zomaar toelaten dat je als leerling bent overgeleverd aan de wetten van de groep. Anders gezegd: dat het recht van de brutaalste leerling geldt. Onverschilligheid van ouders en leraren, dat is het probleem. Daarom blijkt uit onderzoek dat zelfs de beste anti-pestmethode (de Prima-methode) alleen werkt als er sprake is van bewustzijn en betrokkenheid. Maar uit onderzoek blijkt ook dat op scholen waar ouders en leraren stelling nemen, hetzelfde bereikt kan worden zonder methode. Stoppen dus met al die geldverslindende methoden.

Tot slot

Laten we de waarde van de Bijbel niet onderschatten. In de eerste plaats is een beleid tegen pesten bewezen vele malen effectiever, als het is gebaseerd op de Bijbel. Het is in de tweede plaats ook veel goedkoper, want praktisch gratis. En in de derde plaats bestaat er geen gevaar - zoals bij de Kanjertraining - dat deze aanpak kinderen nog meer beschadigd.

Zeger Wijnands schreef zijn boek *Als je wordt buitengesloten. Hoe ouders en leraren een einde kunnen maken aan pestgedrag.* naar aanleiding van eigen ervaring als leerling, leraar en vader. Meer informatie op www.alsjewordtbuitengesloten.nl. Op Youtube staan videofragmenten van de boekpresentatie. Eén daarvan heeft als titel *Stop, hou op met de Kanjertraining (en met Rots en Water)!* Verder vindt u op Youtube ook een samenvatting van een interview met de auteur door Arjan Lock van de Evangelische Omroep.

Individu en gemeenschap

Niet worden als onze ouders

Over de basiskeuzes van opvoeders in school en gezin

Inleiding

Opvoeden was traditioneel en principieel de taak van de ouders. Thuis werd er opgevoed. Op school werd er geleerd. Zo simpel werd daar tegen aangekeken. En eigenlijk was dat ook zelden een probleem. In onze verzuilde samenleving lag de schoolgemeenschap in dezelfde sfeer als de sfeer thuis en vaak ook in de kerk. Je kon vanzelfsprekend uitgaan van een gedeelde basis van opvattingen over mens en wereld, maar dat is lang niet altijd meer het geval. Zo kan het gebeuren dat de waarden van thuis botsen met de waarden van de school. Ouders verwachten van het onderwijs dat geprobeerd wordt de waarden van thuis tot hun recht te laten komen, daarbij aansluiten en op voortbouwen. Niet dat zij de waarden van thuis negeren of zelfs tegenspreken. Dat levert voor kinderen immers een uiterst verwarrende situatie op. Wie moeten ze geloven? Hun ouders of de school? En wat moeten ouders dan doen? Een andere school zoeken? Thuisonderwijs geven? Of is er nog een beter alternatief dan wegtrekken of terugtrekken?

Uitgangspunten

De school kan niet los gezien worden van het gezin en in bredere zin van de levensbeschouwelijke gemeenschap waar zij deel van uitmaakt. Opvoeding is volgens de Amerikaanse filosoof Nicholas Wolterstorff opvoeding door en voor deze gemeenschap.

Ouders zijn als eerste verantwoordelijk, maar altijd binnen een gemeenschap. Daarom is thuisonderwijs principieel nooit de beste keuze. Dat staat immers los van die gemeenschap. Juist in het onderwijs moet de vraag waartoe wij opvoeden/opleiden aan de basis staan van alle keuzes die daar gemaakt worden voor wat betreft proces en inhoud.

Op veel Nederlandse scholen gaat men grotendeels uit van drie vanzelfsprekendheden:

1. **Individualisme.** Het gaat er om jezelf te worden. Jij bent uniek. Jij bepaalt je eigen leven. Je maakt je eigen levensverhaal. De school is er om je in dit proces te begeleiden.

2. **Relativisme.** Wat waar is voor een ander, hoeft nog niet waar te zijn voor jou. Je moet je eigen waarheid binnen jouw levensverhaal construeren.
3. **Marktwerking en materialisme.** Je gaat naar school om je voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Je moet daarbij concurreren met anderen. Levensbeschouwing is iets voor de vrije tijd, in ieder geval niet noodzakelijk.

De vraag is of we misschien van andere basisvooronderstellingen zouden moeten uitgaan.

1. **Het kind is niet slechts individu, maar wordt gevormd in en aan de hem/haar omringende gemeenschap. Daarom zouden we beter kunnen spreken van persoonsvorming.**
2. Kennis is niet louter mijn individuele kennis, maar hangt altijd samen met bronnen en relaties.
3. Marktwerking blijkt ook schaduwkanten te kennen. Het zwakke of niet-materiële blijkt ook waardevol en zelfs onmisbaar.

In de Nederlandse situatie leefde in de 19e eeuw een sterk bewustzijn van deze opvoedingsdoelen. Bij de inrichting van het onderwijs in Nederland zijn drie principes bepalend geweest:

1. **Het principe van de soevereiniteit in eigen kring.** Dit principe is geformuleerd door Abraham Kuyper. Het betekent in het kort dat een gemeenschap niet bestuurd moet worden door alleen de staat. Verschillende groepen, sociale verbanden, hebben elk hun eigen verantwoordelijkheid die niet vervangen kan worden door een ander verband.

2. Onderwijs is ook altijd opvoeding. Dat betekent dat datgene wat in de school plaatsvindt meer is dan het overdragen van intellectuele kennis. Dat is niet een wens, maar een constatering. Ron Ritzen stelt in zijn boek *Filosofie van het onderwijs*: "Dat er keuzes gemaakt worden is onvermijdelijk. Zelfs bij de overdracht van kennis vinden voortdurend waardegebonden keuzes plaats." Onderwijs betekent ook vorming van het kind en daarmee ook overdracht van waarden die daarmee verbonden zijn.

3. **Religieuze vooronderstellingen.** Herman Dooyeweerd stelt in de *"Wijsbegeerte der Wetsidee"* dat er geen kennis mogelijk is zonder religieuze vooronderstellingen. Hieruit concludeerde Dooyeweerd dat neutrale wetenschap niet bestaat. Sterker nog: alles wat wij denken en doen heeft een religieuze basis. Daarom zijn neutrale scholen onmogelijk.

Gemeenschap en ruimte

Onderwijs vindt plaats binnen een bepaalde gemeenschap. In deze gemeenschap is de werkelijkheid op een bepaalde manier geordend. De mens is een naamgever, maar dat zijn niet zo maar losse etiketten. In het naamgeven ligt het roepen besloten, de roeping van de schepselen en daarmee de zin van die schepselen. En dat is altijd een roeping tot het gevecht met de chaos die altijd de overhand in deze wereld lijkt te willen krijgen.

We moeten manieren bedenken om orde te brengen in de chaos, zonder te vervallen in het aanbidden van afgodsbeelden. In de christelijke traditie is dat bij uitstek gebeurd door middel van verhalen. Verhalen die enerzijds staan in een gemeenschappelijk gedeelde traditie en dus gaat het daarbij om overdragen, door de leermeester die in die gemeenschap staat. Anderzijds is er in het verhaal ruimte voor de hoorder, de ontvanger, die zijn eigen weg zal moeten gaan. In Psalm 78 staat: *"Aan onze voorouders gaf God de opdracht zijn wet aan de kinderen te leren. Zo zou het volgende geslacht ervan weten en zij die nog geboren moesten worden zouden het weer aan hun kinderen vertellen. Dan zouden zij op God vertrouwen, Gods grote daden niet vergeten en zich richten naar zijn geboden, opdat zij niet zouden worden als hun voorouders, onwillig, opstandig, onstandvastig, God ontrouw."*

“ **Scholen en ouders trekken samen op, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid, om gezamenlijk het beste voor het kind te zoeken.** ”

In het traditionele onderwijs waar overdracht de nadruk krijgt, lijkt het meestal te gaan om het creëren van klonen, klakkeloos kopiëren van wat de vorige generatie heeft verworven, een krampachtige poging om het bestaande in stand te houden. Maar het andere uiterste is ook niet goed. Dan staat niet zo zeer de inhoud als wel het leerproces centraal. De leerling moet leren zijn eigen weg te gaan. Een puur individualistisch mensbeeld, los van de gemeenschap doemt op uit dit concept. Voortdurende reflectie van de leerling op zichzelf (doe *ik* het wel goed) vervangt voeding vanuit de traditie (doe ik het wel goed).

Psalm 78 laat zien dat overdragen in Bijbels perspectief iets heel anders is. In de visie van deze psalm is overdracht van de ene generatie op de andere niet het opleggen van een loden last onder het motto: 'Kijk eens, hoe goed wij het gedaan hebben en wat wij allemaal tot stand gebracht hebben. We verwachten dat jullie dat allemaal zo overnemen.' Nee, het gaat om het overdragen van het meest wezenlijke, de Torah, in het besef dat je daar zelf wellicht ook niet aan voldoet. En je doet dat in de hoop dat de jongeren het beter doen. Dat vergt loslaten en ruimte geven. En het betekent gezamenlijk, ouderen en jongeren, steeds opnieuw luisteren naar de Torah.

Eén van de belangrijkste punten vormt een goed contact met de ouders. In de protestantse visie zijn zij de eerst verantwoordelijken voor de opvoeding, inclusief het onderwijs. Zij zijn het die hun taken overdragen aan het onderwijs. Zij zijn dus niet slechts consumenten, maar betrokkenen. Ouderbetrokkenheid betekent niet dat ouders allerlei klussen voor scholen doen en ook niet dat zij de school moeten besturen (al is beide best wenselijk). Scholen en ouders trekken samen op, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid, om gezamenlijk het beste voor het kind te zoeken (Peter de Vries noemt dit Ouderbetrokkenheid 3.0). Dat vergt openheid van scholen. En dat vergt ook een actieve houding van ouders.

Er zal op dit terrein nog heel wat werk verzet moeten worden. Te lang hebben ouders zich opgesteld als kritische consumenten en waren scholen leveranciers. Het is te hopen dat ouders het aandurven om niet langs de kant te blijven staan vol kritiek, maar met leerkrachten samen op zoek gaan naar het beste voor het kind. En het is te hopen dat scholen voluit in gesprek durven te gaan met ouders; niet alleen over de cijfers van hun kind, maar over de eigen identiteit van de school.

Kinderen leren verantwoordelijke leden van een gemeenschap te worden. Dat is het volle leven waarvan ze deel mogen uitmaken en waarvan zij in de toekomst dragers mogen zijn. Goed onderwijs is leren bij het leven!

Onderwijswende

Is dat niet een heel theoretisch en filosofisch verhaal? Behalve theoretisch nadenken over onderwijs als onderwijskundige, ben ik ook betrokken bij de praktijk van het onderwijs. Daar zie ik in toenemende mate ouders die de school verwijten hun kinderen onvoldoende te hebben bijgebracht en vinden dat er te weinig wordt overlegd met ouders over de pedagogische aanpak. Dat geldt gelukkig niet voor alle scholen, maar het zijn er te veel. **Het wordt tijd voor een onderwijswende, niet van bovenaf, maar van binnenuit.**

Die wende, die omkeer in het onderwijs wordt door sommigen gezocht in een grotere nadruk op de leerstof en de professionaliteit van de leerkrachten. Zij moeten weer vakkennis overdragen en niet gedegradieerd worden tot slechts begeleiders.

Maar dan blijven de ouders te veel buiten beeld. Het gaat in de school niet alleen om het overdragen van kennis, hoe belangrijk deze ook is. En zeker niet alleen om vakkennis, los van de persoon en context van de leerling. Het gaat om de vorming tot mensen die vol in het leven kunnen staan. Dat wil zeggen mensen die verbonden zijn met andere mensen en daarmee een hechte

gemeenschap kunnen vormen. Mensen kunnen alleen in gemeenschap met andere mensen volledig mens worden. Zij gaan niet op in het collectief, maar zij kunnen niet zonder de ander.

Een kind heeft daarom een gemeenschap van voorbeeldige mensen nodig. Mensen die een voorbeeld voor het kind zijn en waaraan een kind zich kan spiegelen en optrekken. Dat zijn in de eerste plaats natuurlijk de ouders van een kind. Voorbeeldige ouders trekken zich niet terug, maar zijn onderdeel van een (geloofs-)gemeenschap. Voorbeeldige ouders durven een stukje van die opvoeding uit handen te geven aan de school. Maar voorbeeldige ouders blijven altijd betrokken.

Voorbeeldig onderwijs heeft oog voor die gemeenschap waaruit het kind voortkomt en dan met name de ouders. Voorbeeldig onderwijs heeft ook oog voor de gemeenschap waarbinnen het kind nu staat. Tenslotte heeft voorbeeldig onderwijs oog voor de gemeenschap waar het kind later binnen zal moeten functioneren. Het kind moet uitgedaagd worden om uit te trekken, maar nooit alleen.

Nee, dan zullen onze kinderen niet worden als hun ouders. Dan zullen onze kinderen op God vertrouwen, Gods grote daden niet vergeten en zich richten naar Zijn geboden.

Drs. J. Weigand

Drs. Jet Weigand-Timmer, onderwijskundige, gastdocent bij ProDemos, eigenaar van onderwijsbureau EduConcept en onderzoeker bij het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie.

DOORDENKER:

“Wie niet bij zijn eigen hart kan komen, mag niet verwachten dat hij bij dat van zijn kind kan komen.”

W.ter Horst

Een newage-fenomeen

Bijna-doodervaring

Waar gaat het om?

Bijna-doodervaringen (BDE) krijgen ook onder christenen steeds meer aandacht. In de EO-Visie stond een artikel over de film *Heaven is for real*.¹ Deze film is in Amerika in première gegaan en zal in september van dit jaar ook in de Nederlandse bioscopen gaan draaien. Hoewel er in Amerika ook kritiek op deze film is, merk je dat er, onder invloed van de huidige vorm van ervaringsgerichtheid, ook bij christenen een sterkere drang komt om dit fenomeen te kennen. Niet dat mensen zelf een BDE willen ervaren, maar dat ze deze ervaringen aanvaarden als zijnde van God en zien als een middel voor evangelisatie-doeleinden. Is er sprake van een nieuwe manier om het evangelie onder de aandacht te brengen in een wereld die zich daar steeds meer vanaf keert of is er hier (wederom) sprake van een duidelijke misleiding die mensen wegtrekt van de juiste weg?

De medische kant

Bijna-doodervaringen worden door de medische wetenschap niet bestreden. De verschijnselen die voortkomen uit een BDE worden veelal toegeschreven aan een verlaagde hersenactiviteit. BDE worden niet alleen gesignaleerd bij mensen die bijna dood gaan. In bijna de helft van de gevallen blijken mensen een bijna-doodervaring gehad te hebben, terwijl er geen sprake is van bijna dood gaan. Mede daarom wordt een BDE gezien als een gevolg van veranderingen in de toestand van het brein. De symptomen die mensen beschrijven, als ze een bijna-doodervaring hebben gehad na een ongeval of een hartstilstand, zijn dezelfde als bij de mensen die niet bijna dood zijn gegaan.

Voor een BDE hoeft men dus niet persé bijna dood te zijn. Veel mensen krijgen deze ervaring na het innemen van bepaalde stoffen, als ze moe zijn en zelfs tijdens gewone werkzaamheden. Neurologisch gezien ontstaat deze toestand, omdat het bewustzijn de oriëntatie kwijtraakt. Dit komt ook voor bij epilepsie en de remslaap. Mensen met een tijdelijke hallucinatie (door bijvoorbeeld extreme euforie) en piloten die aan zeer

Sommige mensen gaan in een BDE door een tunnel naar het licht, horen stemmen en ontmoeten andere wezens

hoge G-krachten worden blootgesteld, ervaren dezelfde verschijnselen als mensen die een BDE hebben gehad.² Hierbij moet men niet vergeten dat er vanuit de wetenschap geen rekening wordt gehouden met de geestelijke realiteit van satan en zijn demonen.

De BDE kan dus op medische gronden bekeken worden als zijnde een ervaring die komt vanuit een verstoring van het bewustzijn. Dit verklaart echter niet de visioenen en ontmoetingen die velen beschrijven die zo'n BDE hebben meegemaakt. De ervaringen die mensen meegemaakt hebben, zijn bijna allemaal dezelfde. Er zijn wat kleine verschillen, maar de grote lijn in de ervaringen is dezelfde.

Hier enkele van de meest voorkomende verschijnselen:

- uittreding uit het lichaam,
- door een tunnel heen gaan naar het licht,
- hoorbare stemmen,
- andere wezens ontmoeten.

De BDE heeft bij de meesten dezelfde effecten, zoals:

- geen angst meer voor de dood,
- niet meer gericht op het materiële,
- spiritueler bewustzijn,
- geloof in een leven na de dood en in reïncarnatie.

1. <http://www.eo.nl/geloven/nieuws/item/heaven-is-for-real-bioscoopfit-in-amerika>

2. <http://nl.wikipedia.org/wiki/Bijna-doodervaring>

De ervaringen komen voor bij allerlei soorten mensen, zowel hoogopgeleide als lagergeschoolde en van directeur tot schoonmaker. Sommigen raken na een BDE depressief, maar over het algemeen krijgen de mensen die dit hebben meegemaakt een sterk besef dat de aarde en het heelal een deel van het leven zijn. Dit leidt, mijn inziens, naar een newage-achtige visie op de wereld en op spiritualiteit. Er zijn zelfs mensen met een BDE die naar de hel worden meegenomen. Om deze ervaring niet te krijgen zou je met jezelf in het reine moeten blijven of komen. Ook voor hen geldt dat ze na deze ervaring een andere weg met hun leven zijn ingeslagen.

Christenen en BDE

Onder christenen die geloven in zo'n ervaring, wordt dit gezien als een middel voor evangelisatie. De Bijbel leert echter dat het geloof komt uit het horen van het Woord, niet door ervaring. Paulus is opgenomen in de hemel en hem werd verboden om daar iets over te zeggen. Door Johannes werd op Patmos een blik geworpen op de toekomst door een directe opening van de Here Jezus. **Dit waren geen BDE en kunnen dus niet aangedragen worden als een Bijbels bewijs hiervoor.**

Het is zeer opvallend dat symptomen die voorkomen bij zulke ervaringen in heidense culturen en in occulte en Oosterse religies veelal bekend zijn. Dit wordt uittreding genoemd. De beoefenaars van deze occulte techniek spreken over het ontmoeten van andere wezens, zweven boven het lichaam of boven de eigen stad. Een beoefenaar schrijft: 'Nu kan ik me voorstellen wat iemand met een BDE meegemaakt heeft'. Opvallend is dat deze ervaring geleid wordt door een geestelijke begeleider die deze persoon eerst in een staat van verlaagd bewustzijn brengt.³ Dit wordt ook door de medische wetenschap genoemd als oorzaak van een bijna-doodervaring.

In de webshop vindt u een boekje van 80 pagina's over BDE

Onder christenen is de belangstelling voor deze ervaringen vooral toegenomen na verhalen van kinderen die dit hebben meegemaakt. Het verslag hierover, waarin sprake is van het zien van overledenen, Jezus en engelen hebben ertoe geleid dat er onder christenen steeds meer acceptatie is van deze ervaring en dat deze als echt wordt gezien. Men gelooft dat degene die zo iets heeft gehad werkelijk in de hemel is geweest. Deze trend past op zich heel goed binnen het huidige christendom waarin visioenen, beelden en dromen steeds meer gezocht worden. Om te zien of de personen die een BDE hebben gehad werkelijk in de hemel zijn opgenomen, is het belangrijk om hun verslag te toetsen aan wat de Bijbel hierover zegt. Als het niet overeenkomt, dan kan het niet anders zijn dan dat er sprake is van een ernstige misleiding. Het boek *Heaven is for real*, dat over de vierjarige Colton gaat die een BDE heeft meegemaakt, wordt door veel christenen gezien als het bewijs dat deze ervaring reëel is. Zijn vader is pastor in een gemeente en hij heeft, na in eerste instantie sceptisch te zijn, dit boek geschreven. Hier zijn enkele dingen die Colton heeft meegemaakt.⁴

Hij verliet zijn lichaam in het ziekenhuis en bezocht de hemel. Binnen occulte kringen spreekt men hier over levitatie of uittreding. Hij zat in de 'hemel' op Jezus' schoot en ontmoette overleden personen. Hij zag God zitten op Zijn troon met Jezus aan de rechterhand en de engel Gabriël aan de linkerhand. Gods gezicht was zo groot dat hij het nauwelijks kon zien. Iedereen, behalve Jezus, had vleugels.

Alleen deze beschrijvingen van de hemel en van God kloppen absoluut niet met de Bijbelse beschrijving. Nergens leert de Bijbel dat engelen en overledenen in de hemel vleugels hebben. We krijgen een verheerlijkt lichaam (Fil 3:21; 1Joh 3:2). Alleen de cherubs worden in de Bijbel beschreven met vleugels. Bovendien kan niemand God zien en daarna leven.

Colton omschreef Jezus op dezelfde manier als Akiane,⁵ een meisje dat op jonge leeftijd een 'visioen' van Jezus heeft gehad. Beide omschrijven Jezus met blauw-groene ogen.

3. <http://www.anahata-assen.nl/paranormale-zienswijzen/uittredingen-bijna-dood-ervaring.php>

4. <http://blog.godreports.com/2011/11/for-the-burpo-family-%e2%80%98heaven-is-for-real%e2%80%99>

5. <http://blog.godreports.com/2012/01/for-child-art-prodigy-akiane-jesus-is-for-real>

Op het commentaar wat daarop gekomen is, vertelt de vader van Colton dat het best kan dat Jezus deze ogen had. "Want", zo zegt hij, "Jezus was geen Jood, zijn moeder was Joods, Hij was de Zoon van God." De Samartiaanse vrouw sprak de Here Jezus aan op Zijn Jood zijn. Pilatus zegt tegen de Here Jezus uw eigen volk (Joden) wil u doden. En ziet Johannes als Hij de Here Jezus opmerkt, een vriendelijke man met blauw-groene ogen?

Openb 1:13-15 *"En te midden van de zeven kandelaren zag ik iemand Die op de Zoon des mensen leek, gekleed in een gewaad tot op de voeten, en op de borst omgord met een gouden gordel; en Zijn hoofd en haar waren wit, als witte wol, als sneeuw, en Zijn ogen waren als een vuurvlam, en Zijn voeten waren als blinkend koper, gloeiend gemaakt in een oven, en Zijn stem klonk als het geluid van vele wateren."*

Het gaat niet om het boek of de film die uitgebracht is, maar de beschrijving van wat deze jongen heeft meegemaakt, is zeker niet in overeenstemming met de Bijbel. Dit geeft, naar mijn idee, aan dat bezoeken aan de hemel, ook bij BDE geen bezoeken zijn aan de hemel en dat de ontmoetingen die men omschrijft met Jezus of engelen e.d. niets anders zijn dan demonische machten die mensen misleiden. De uitwerking van zulke ervaringen wijzen daar ook op.

Ervaringen en beoordeling

Hebben de bijna-doodervaringen, de ontmoetingen en de belevenissen als resultaat dat mensen tot geloof komen? Als eerste Akiane. Ze schrijft: *Ik behoor bij geen enkele denominatie of religie, ik behoor bij God. Ik bid iedere dag dat mensen Jezus en Zijn onderwijs zullen volgen en Zijn liefde voelen.*

Er is geen sprake van bekering of zondebesef gekomen door haar BDE.

Een paar ervaringen die een aantal mensen hebben gehad:

- *'De wereld is anders dan voorheen. Bijna niemand is meer tevreden met het leven zoals het was en ze zijn innerlijk zoekend. Waarnaar?'*
- *De coma heeft mijn leven in tweeën gedeeld. De bijna-doodervaring zorgt ervoor dat ik dit tweede deel van mijn leven met méér respect en liefde voor alles kan beleven. Als ik over het 'hiernamaals' spreek, zoals ik het heb beleefd, dan is het vergelijkbaar met de theorie van de*

kwantumfysica. Sinds de coma heb ik nog alerhande onverklaarbare fenomenen ervaren, maar daar durf ik hier niet verder op in te gaan. Het is zo al gek genoeg.

- *Wel weet ik, dat ik onbewust mijn hele leven heb gezocht naar de zin van mijn [het] leven. Na die uittrading in '83, dus de 2e keer die ook bewuster was, kon ik niet meer tegen lawaai, mensenmassa's en nog andere dingen. Ik houd van stilte en natuur. Ik kon ineens rijmen, kreeg liedjes, achter elkaar door, blaadjes vol, op mijn hand of wat ik maar te pakken kon krijgen om op te schrijven. Het hield niet op. Hele mooie versjes en verhalen.⁶*

In de Bijbel krijgen personen voor een specifiek doel een visioen of een droom. Denk aan Daniël, Jozef, Jesaja, Paulus en Johannes. Dit zijn beslist geen bijna-doodervaringen. Zij kregen deze visioenen of dromen met een doel, daarom is het opgetekend in de Bijbel. Paulus mocht over zijn opname in de hemel zelfs niet spreken.

Het is opvallend dat bijna iedereen die een BDE heeft gehad, over dezelfde symptomen spreekt, zoals:

- een licht zien (voor de ene is dat God, voor de andere Allah of Boeddha),
- overledenen ontmoeten en
- veelal is er een innerlijke verandering in gezindheid: meer spiritueel, minder gericht op het eigen ik.

De Bijbel ondersteunt geen enkele van deze ervaringen. Hoe kan de ene persoon God of Jezus zien, terwijl een ander Allah ziet, terwijl ze dezelfde ervaring en dezelfde uitwerking hebben? Voor alle helderheid, Allah is absoluut niet dezelfde als God.

6. <http://www.bijnadoodervaring.nl/>
<http://www.scholieren.com/werkstuk/16142>
<https://answeringgenesis.org/reviews/books/are-visits-to-heaven-for-real/>

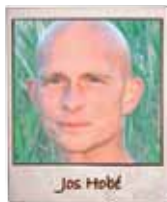
Toen de Here Jezus Lazarus opwekte uit de dood, kwamen er geen bijna-doodverhalen. Datzelfde geldt voor al de keren dat er in de Bijbel melding wordt gemaakt van iemand die uit de dood wordt teruggebracht. Het gaat daarbij juist om de macht die de Here Jezus had (en heeft) over de dood. De dood heeft niet het laatste woord, dat is de boodschap.

Door de beïnvloeding van de new age binnen het christendom wordt de nieuwsgierigheid en belangstelling voor allerlei ervaringen zoals dromen, visioenen en dergelijke steeds groter. Het is een machtig wapen van satan om christenen te laten geloven dat bezoeken aan de hemel, de hel en de bijna-doodervaringen meer vertellen over God en de hemel. Hiermee gaat men voorbij aan dat wat de Bijbel zegt. Alles wat wij moeten weten over God, de Here Jezus of het hiernamaals of over welk onderwerp dan ook, de enige betrouwbare bron is en blijft de Bijbel en niet de ervaring en ook geen BDE. Enkel en alleen Gods Woord kan en zal ons behoeden voor valse leringen.

2 Tim 3:16-17 *"Heel de Schrift is door God ingegeven en is nuttig om daarmee te onderwijzen, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden in de rechtvaardigheid, opdat de mens die God toebehoort, volmaakt zou zijn, tot elk goed werk volkomen toegerust."*

Jos Hobé

De heer Hobé is werkzaam bij de dienst justitiële inrichtingen

Een alternatieve geneeswijze

BSR (Body Stress Release)

Uitleg naam

Een vraag over deze gezingsmethode kwam bij het kantoor. Een korte uitleg:

Body Stress Release maakt gebruik van occulte methoden. Voorheen heette deze methode de MORA-therapie van de Duitse arts en elektroacupuncturist Franz Morell en beoogt een zogenaamde zelfregulerend lichaam. Tegenwoordig heet de methode BRT of bioresonantietherapie.

De methode veronderstelt dat er een causaal verband bestaat tussen ziekte en een onbalans in de (veronderstelde) trillingsfrequentie (elektromagnetisch van aard/kosmische energie) van bijvoorbeeld een specifiek orgaan. Ook hier is het on-Bijbelse uitgangspunt van een zogenaamde onbalans in de microkosmos - macrokosmos. Deze organen en trillingen zouden onderling weer met elkaar in verbinding staan. Zij geloven dat ieder orgaan namelijk een speciale trilling behoort te hebben. Is er, volgens hen, een onbalans, dan brengt men (doorgaans via elektrische apparatuur) andere tegenovergestelde 'schokken' of trillingen aan die genezend zouden werken. Dit is meestal in combinatie met homeopathische middelen.

Herkomst

De BRT-methode stamt feitelijk uit de (godsdienstige) filosofie van de acupunctuur. Deze eveneens occulte methode veronderstelt dat er een onbalans bestaat tussen zogenaamde (tegenpolen) 'yin en yang-energieën'. Het lichaam zou zelfs twee onzichtbare organen bezitten: de 'eeuwige warmtebron' en de 'poort des levens', waardoor de levensadem van de god Tao kan doorwerken. Willen wij deze god (afgodische geest) in onze ziel en hart toelaten? Nee toch! Let wel, zonder deze occulte methoden werkt de therapie NIET!

Diagnose

Hiervoor worden (diverse) punten op het lichaam gekozen die gebaseerd zijn op (hoe kan het anders) acupunctuur. Deze (godsdienstige en spirituele) punten/plaatsen, die over het lichaam op de veronderstelde meridianen verspreid liggen, zijn 'gekozen' op grond van de (Oosterse) astrologie. Overigens worden hiervoor ook wel chakra's gebruikt, uit een eveneens occulte methode uit het hindoeïsme.

Dat BRT 'anders' wordt toegepast, er andere namen worden genoemd en er moderne elektrische apparaten worden gebruikt, wil natuurlijk niet zeggen dat BRT daarmee gevrijwaard is van occulte achterliggende filosofieën en (on-Bijbelse) uitgangspunten. Dit buiten het feit om, dat medici waarschuwen voor risico's van het volgen van deze methode, los van het feit of ze wel of niet-wetenschappelijk onderbouwd is. De onlosmakelijke verbondenheid met occulte geneeswijzen blijft een feit en is niet van elkaar te scheiden.

Geschiedenis of niet? Deel 3

Hoe wijs is de Bijbel?

In het derde artikel gaan we kijken wat de Bijbel ons in dit verband te zeggen heeft. De Bijbel vermeldt sommige zaken als een historisch feit. Met de wereldwijde zondvloed is de gehele mensheid weggevaagd van de aarde, op een handje vol personen na. Daarna worden de levens van Abraham en zijn nazaten, de stamvaders van het Joodse volk beschreven. Gelukkig is de Bijbelse tijdlijn met grote waarschijnlijkheid vast te stellen.

Verder weten we natuurlijk tot welke omvang de diverse bevolkingsgroepen tot in de recente tijd zijn uitgegroeid. En dan laten we daar onze befaamde rekenmethode op los om te kijken wat de uitkomsten deze keer worden. Lees de onderstaande tekst maar door. Neem eventueel de vorige twee artikelen erbij. En reken de opdracht maar weer uit.

Inleiding

In de afgelopen decennia is de ontkenning van een wereldwijde vloed, zoals beschreven in de Bijbel steeds luider geworden. Daarbij wordt regelmatig met het argument gestrooid, dat de wereldbevolking sinds de wereldwijde vloed nooit van 6 personen had kunnen uitgroeien tot het huidige aantal van ruim 7 miljard eind 2011. Jullie worden zo meteen uitgedaagd om voor jezelf na te rekenen of deze Bijbelse gegevens acceptabel en/of zelfs reëel kunnen zijn. Voordat we dat doen, duiken we nog wat verder in de Bijbel.

Zoals we weten, worden in de Bijbel vooral de belevenissen en omzwervingen van de nakomelingen van Abraham via de lijn Izaäk, Jacob en zijn twaalf zonen opgetekend. Oorspronkelijk komend uit Ur, hebben deze nazaten van Jacob zich uiteindelijk via Egypte in het beloofde land, Israël, gevestigd en het land tot ontwikkeling gebracht. We weten uit de geschiedenis, dat deze Israëlieten in de jaren 70 en 135 AD door de Romeinen uit Israël verdreven zijn en zich over de gehele wereld gevestigd hebben. Maar het is wel merkwaardig dat deze verdreven Israëlieten, ook wel Joden genaamd, in de afgelopen eeuwen niet langzaam in de volkeren zijn opgegaan. Uit de statistieken van *The Jewish Agency* in Israël kunnen we opmaken, dat er in 1939 wereldwijd ca. 16,7 miljoen Joden leefden.¹

Verder wordt in de Bijbel aangegeven, dat Abraham een zoon, Ismaël genaamd, had bij zijn slaavin Hagar. De tegenwoordige Arabieren claimen, dat zij van deze oudste zoon van Abraham afstammen. Via de gegevens van Wikipedia weten we dat er recentelijk (2012) ca. 300 miljoen Arabieren op de wereld aanwezig zijn.²

Dat is interessant. We hebben in de Bijbel dus in feite zelfs drie mogelijkheden om te onderzoeken of de hedendaagse omvang van de Joodse, de Arabische en de totale wereldbevolking binnen de mogelijkheden liggen en hoe die ontwikkelingen zich tot elkaar verhouden.

Bijbelse tijdlijn

Er is veel te zeggen over welke Bijbelse tijdlijn nu de (meest) correcte is. We hanteren in onze berekeningen de tijdlijn zoals die door de *Stichting De Oude wereld* in 2011 uit de beschikbare bronnen is samengesteld.³

Aanvullende gegevens

Op basis van de vermelde Bijbelse tijdlijn kunnen we de navolgende aanvullende gegevens aanreiken voor de verdere berekeningen.

De wereldwijde vloed heeft 2907 jaar BC plaats gehad. Ismaël is rond het jaar 1820 BC geboren. De stamvader Jacob is in 1745 BC geboren.

Acceptabele meetlat

Zoals we in de vorige drie artikelen hebben gedaan, gaan we ook nu uit van de verdubbelings-termijn om als objectieve meetlat te dienen bij onze berekeningen. Het woord “verdubbelings-termijn” omschrijven we als: Hoe lang duurt het voordat er twee keer zo veel mensen aanwezig zijn dan in de begin- en/of voorgaande periode?

Rekenmethode

In de vorige twee artikelen hebben we dezelfde rekenmethode gevolgd. Op het eerste vakje leg je twee korrels en op de volgende vakjes leg je telkens twee keer zoveel korrels als er op het voorgaande vakje liggen. Rekenkundig ziet dat er voor de 64 vakjes van het schaakbord als volgt uit: $2 \times 2 \times 2 \times 2 \dots \times 2$. (= twee tot de macht 64). Die rekenkundige reeks ziet er als volgt uit: 2,4,8,16,32,64,128,256,512,1024, etc...

1. www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Judaism/jewpop.html
2. <http://nl.wikipedia.org/wiki/Arabieren>
3. <http://oude-wereld.nl>

Tip

Om deze berekening voor de verdubbelingstermijnen te maken, doorloop je de volgende stappen:

Hoe **VAAK** moet je het getal **TWEE** met **TWEE** vermenigvuldigen om in de buurt van de 16,7 miljoen, daarna de 300 miljoen en tot slot bij de 7,0 miljard uit te komen. (Gebruik zo nodig ook eerdere aanwijzingen uit de vorige artikelen.)

Daarna bereken je de totale **tijdsperiode** voor de Joodse, de Arabische en de totale wereldbevolking om tot de vermelde bevolkingsomvang te komen.

Vervolgens deel je de drie tijdsperiodes door het daarbij horende **aantal** verdubbelingen dat nodig is om tot die bevolkingsomvang te komen. Dan krijg je als uitkomst drie (verschillende) verdubbelingstermijnen gemeten in jaren.

Opdracht

Op basis van de vermelde Bijbelse tijdlijn kunnen we de navolgende aanvullende gegevens aanreken voor de verdere berekeningen.

De wereldwijde vloed heeft 2907 jaar BC plaats gehad. Ismaël is rond het jaar 1820 BC geboren. De stamvader Jacob is in 1745 BC geboren.

Opdracht

Bereken aan de hand van het voorgaande de **drie verdubbelingstermijnen** en stuur die uitkomst (met je berekening) naar de redactie van Bijbel & Onderwijs. Vergeet ook zeker niet om je **mening** te geven of je de drie nu berekende verdubbelingstermijnen **realistisch** acht of niet!

Kijk verder ook nog eens naar de uitkomst van het vorige artikel! Geef je mening of je deze verdubbelingstermijn realistisch acht of niet.

We verloten aan het einde van deze serie artikelen 5 gezinskaarten voor de Ark van Noach onder goede inzenders. Heb je de opdrachten van het vorige nummer nog niet gemaakt en/of ingestuurd? Nog snel even doen! Succes!

René Dircks

René Dircks behaalde in 1976 zijn MBA-diploma aan de Northern Illinois University gevestigd in DeKalb, Illinois, USA. Sinds die tijd heeft hij diverse functies bekleed in het bedrijfsleven. Zijn werk houdt management, marktonderzoek en bedrijfsadvies in.

Kort nieuws

► CONTRIBUTIE

Bijzonder dat velen de contributie na het ontvangen van de brief gelijk hebben overgemaakt. Sommigen maakten zelfs meer dan €15,- over. De penningmeester verzoekt vriendelijk hen die het bedrag nog niet hebben overgemaakt, het alsnog nog te doen. Het spaart hem moeite en porto. ■

► SOEP VAN KEISTENEN DE KANJERTRAINING OP DE KORREL!

Naast een gedrukte is er ook een e-bookversie van het boek over de achtergronden van de kanjertraining: 148 blz., € 5,95. Het boek is ook aan mevr. J. Weigand van het Wetenschappelijk Instituut van de CU, aan drs. R. Bisschop van de SGP en tenslotte aan de heer Rog, onderwijspecialist van het CDA, aangeboden. ■

De heer Rog ontvangt uit handen van de secretaris het boek.

► KANJERTRAINING

Een ouder e-mailde: "Op de basisschool van onze kinderen zijn ze deze week actief begonnen met de kanjertraining. De kinderen moeten een schoendoos meenemen die de "ik-does" voorstelt. Daarin mogen ze van alles doen waarin zij goed zijn en wat ze goed kunnen. Hoe anders zijn de woorden van Jezus: *Hij zei tegen allen: Als iemand achter Mij wil komen, moet hij zichzelf verloochenen, zijn kruis dagelijks opnemen en Mij volgen.*

Wij zijn nu thuis bezig met een doos waarin we alle teksten verzamelen van wat we door genade in de Here Jezus hebben ontvangen. Niet uit onszelf zijn of hebben wij iets, maar in Hem en daarom ligt de focus van de gelovige niet op het "ik", maar op de Here Jezus, zodat Hij en niet

wijzelf in en door ons verheerlijkt wordt, ook als het gaat om de talenten die wij van Hem hebben mogen ontvangen.” ■

Naam en adres zijn bij de redactie bekend.

► ISLAM EN BOEDDHISME

De site van B&O heeft een aparte deelsite *Bijbel en islam*. Terecht. Wat zijn er een verschillen tussen de God van de Bijbel en Allah van de Koran en wat zijn er een verschillen tussen de Here Jezus, de Zoon van de levende God, en Isa uit de Koran. Zie eens het artikel over de verschillen op de deelsite:

<http://bijbelonderwijs.nl/huis-van-islam/islam-en-christendom-met-elkaar-vergeleken-3>

Islam vredelievend?

Beslist niet! Denk bijv. eens aan die Sudanese vrouw, Meriam Yehya Ibrahim, die veroordeeld is tot de doodstraf vanwege vermeende afvalligheid van de islam. Ze is op dinsdag 27 mei bevallen van een gezonde dochter in de vrouwengevangenis in Khartoum. De christelijke vrouw en haar man Daniël hebben het kindje Maya genoemd. De rechtbank bepaalde dat de vrouw na haar bevalling honderd zweepslagen zal krijgen vanwege overspel. Wanneer deze straf wordt uitgevoerd, is nog niet bekend. En waarom wordt soera 9 uit de Koran “de soera van het mes” genoemd? Tegenstanders, dus ongelovigen, kunnen gedood worden. Je mag dan als christen blij wezen dat je als dhimmi (tweederangsburger) getolereerd wordt.

Boeddhisme

Ook het boeddhisme staat haaks op het Bijbels belijden. Wat is de Dalai Lama kort geleden bijzonder ontvangen! Het gaat niet alleen om zijn land Tibet dat door China is bezet, maar ook om de promotie van het boeddhisme in ons land.

De geestelijk leider wijdde tijdens zijn bezoek ook maar even een tempel in. Er bestaan diverse stromingen binnen het boeddhisme. In Tibet heb je het tantristisch boeddhisme: symbolen, mantra's en reiki komen voort uit deze richting. Op de deelsite *Occult en Licht* staat een kort overzicht over dit tantrisme: <http://bijbelonderwijs.nl/occult-en-licht/tantrisme>

Wat is het dan bijzonder, als je leest dat een boeddhistische monnik evangelist wordt.

“Phendey (23) groeit op als monnik in een boeddhistisch klooster in Nepal, dichtbij de Tibetaanse grens. Als hij naar de hoofdstad gaat om zijn kennis van het boeddhisme te vergroten, komt hij tot geloof in Christus. Dat is geen gemakkelijke keuze van Phendey. Zijn vader en opa hadden een hoge positie binnen het boeddhisme. Zijn familie probeert hem over te halen om terug te keren naar zijn oude geloof, maar Phendey is vastbesloten om zijn geloof trouw te blijven. In het uitgestrekte, bergachtige gebied waar Phendey woont, zijn maar twee andere christenen. Soms voelt hij zich eenzaam. Phendey: “Maar de wetenschap dat ik broeders en zusters heb op andere plaatsen, bemoedigt mij. God zal mij wijsheid geven, dat heeft Hij beloofd.” Phendey volgt momenteel een Bijbelschool in het noorden van India. Maar hij verlangt ernaar om terug te keren naar zijn geboorteland om daar het Evangelie te verspreiden.”

Bron: SDOK

Het 221 blz. tellende boek over het boeddhisme van Martin en Elke Kamphuis

Boeddhisme vredelievend?

Weer beslist niet! Boeddhistische monniken hebben een klopjacht op christenen gehouden in het dorp Duitila in Bangladesh. Een 54-jarige voorganger, een 35-jarige presbyteriaanse pastor en vier andere christenen zijn het dorp ontvlucht. De monniken schreeuwden tegen de voorganger dat er in het dorp geen ruimte is voor christenen, waarop de klopjacht op christenen volgde.

Bron: *Het Zoeklicht*, 9 mei 2014

Op de site van B&O staat een artikel over het boeddhisme: [http://bijbel-en-onderwijs/boeddhisme-geen-vreedzame-religie](http://bijbelonderwijs.nl/bijbel-en-onderwijs/boeddhisme-geen-vreedzame-religie) ■

► TESTIMONIES OF SCIENTISTS WHO BELIEVE THE BIBLE

In Amerika verscheen een boek met bovenstaande titel: Getuigenissen van wetenschappers die van de Bijbel uitgaan. Dit boek weerlegt de algemeen aanvaarde gedachte dat tegenwoordig er geen echte wetenschapper creationist is. Het bevat de getuigenissen van 70 wetenschappers met doctorstitel die evolutie verwerpen en in een zesdaagse schepping geloven. In die lange lijst staat een bekende naam: prof. dr. Werner Gitt. Van hem staan in de webshop van de site van B&O twee uitgaven: het boek *Als dieren konden spreken* en de brochure *Wie is de Schepper?* In een andere uitgave van B&O, *Als Genesis 1 – 3 geen openbaarde geschiedenis zou zijn*, staan eveneens twee tabellen over Schriftgelovige wetenschappers. ■

► DAT BOEK OF DIE SCHRIJVER, MAAR WAAROM?

Je kunt je soms afvragen waarom een bepaald boek ingang heeft of anders geformuleerd waarom een schrijver/schrijfster gewaardeerd wordt bij de Nederlandse lezers. De graadmeter is dan de lijst van fictie en non-fictie die o.a. in het ND staat. Het geldt met name van buitenlandse auteurs. Dankzij boeken en sites is het soms verbijsterend wat je leest over zo'n auteur. Uiteraard is het van groot belang hoe en wat wordt getoetst.

Sarah Young

Van deze auteur verscheen bij een evangelische uitgeverij het boek *Dicht bij Jezus* (Engelse titel: *Jesus Calling*). In de Duitse boeken *Die Evangelikalen und die Mystiek* en *Spürst Du Gott schon oder liest du noch in der Bibel?* wordt gesteld dat het denken van voornoemde schrijfster niet-Bijbels is. Op de website <http://www.distomos.blogspot.de/2014/01/mehr-von-gott-weniger-von-gottes-wort.html#more> staat een artikel dat eveneens kritisch over deze auteur is. Let op het volgende citaat: Sarah Young laat in haar boek *Jesus Calling* (in het Duits *Ich bin bei dir – 366 Liebesbriefe von Jesus*) zien hoe zij geïnspireerd werd haar boek te schrijven:

Bron: wikipedia.org

... "ik begon mij af te vragen of ik ook boodschappen ontvangen kon, wanneer ik met God gemeenschap had. Ik wist dat God door de Bijbel met mij communiceerde, maar ik verlangde naar meer. In toenemende mate wilde ik horen wat God mij van dag tot dag persoonlijk te zeggen had. Ik besloot met een pen in de hand naar God te luisteren en schreef alles op wat Hij tot mij sprak." In dit artikel wordt zelfs visualiseren genoemd, waarbij men probeert de zichtbare en vooral de onzichtbare wereld volgens de eigen voorstellingen duidelijk te laten worden.

Sites raadplegen

Op een Amerikaanse site, lighthouse-trails-research.com, is de kop van een recensie over het boek van Young: *On Jesus Calling: Contemplative Prayer, the New Age, & Psalm 46:10*. Zo'n titel komt niet positief over. Op de site www.svchapel.org staat o.a. in een bespreking over dit boek: "Het idee dat Jezus tot ieder zal spreken die stil is voor Hem en dat Hij dit voortdurend doet (pag. 317), is het grote gevaar van Youngs onderwijs. Maar de kern is de belofte van een overweldigend gevoelde ervaring van de aanwezigheid van God. Jezus zegt tegen Young: "Laat Mijn liefde je omhullen met de glans van Mijn glorie. Zit stil in het Licht van Mijn aanwezigheid en ontvang Mijn vrede" (pag. 26) en "Kijk in Mijn gezicht en voel de warmte van Mijn lieflijk licht op je schijnen" (pag. 278) en "Zit rustig in Mijn nabijheid, zodat Mijn licht je kan doordringen en elke duisternis die je in je huist, verdrijft" (pag. 294, 104, 259). De recensent maakt tenslotte de opmerking:

"Aantrekkelijke geluiden, maar is het Bijbels? Nergens in de Bijbel vinden we God zulke ervaringen beloven."

En nu uw reactie. Wat doet u met bovenstaande citaten, als u het boek kent? ■

► FACEBOOK

De schrijfster Désanne van Brederode sprak op 7 april 2014 bij de jaarlijkse Martin Luther King-lezing. Ze merkt over Facebook op:

"Onlangs zag ik op Facebook een post over, alweer, eigenrichting. Een Amerikaanse vader had de man die zijn vierjarig dochtertje had geprobeerd aan te randen, keihard in elkaar getrapt, waarna het slachtoffer, dat meteen maar 'dader' werd genoemd, met ernstige verwondingen naar het ziekenhuis moest.

De vrouw die het bericht postte, was juichend over de moed van de boze vader, maar mooier nog was het geweest als deze man helemaal kapot was geramd, sterker, dat al deze klootzakken die kinderen bedreigen, tergend langzaam een pijnlijke dood worden ingedreven. Ze haatte hen en gunde hun de hel.

Bijna had ik me laten verleiden tot een kwaad betoog, totdat ik me realiseerde dat ik dan zou worden gerekend tot de hardvochtige Prinzipienreiters, die naleving van de wet kennelijk belangrijker vinden dan het voorkomen van kindermisbruik. Zie daar nog maar rustig iets tegenin te brengen.

Daarom vroeg ik alleen maar: "En wat, als je eigen kinderen dit bericht ooit zullen lezen?" De vraag had effect. Een reactie kwam er niet, maar de post was binnen een halfuur van Facebook verwijderd.

Bron: ND, 8 april 2014 ■

► LIBANON

In dit land zijn veel Syrische vluchtelingen. Een christen, broeder Rahal, verzorgt met 12 vrijwillige leerkrachten, die eveneens uit Syrië gevlucht zijn een school met 350 Syrische kinderen. Alle ruimten in het kleine schoolgebouw zijn met kinderen bezet. Deze Rahal geeft niet alleen onderwijs, maar verspreidt ook duizenden Arabische kalenders met een Bijbelse tekst.

Bron: Gebedsbrief Eusebia, februari 2014 ■

► HET BELANG VAN LEZEN

"In afwachting van mijn komst moet jij u toelagen op het voorlezen, het vermanen en het leren." (1Tim 4:13) In onze beeldcultuur zijn christenen ernstig in gevaar het belang van het lezen te vergeten. Het woord in dit vers dat vertaald is met "lezen" is het Griekse *anagnosis*, een samen-

gesteld woord, dat "hernieuwde kennis" betekent. Een preek of lezing is gehoorde kennis; een opvoedkundige film of video is visuele kennis, maar lezen is kennis die gelezen kan worden, opnieuw gehoord en besproken kan worden en dat steeds weer, totdat alles goed en precies geleerd is.

Feitelijk is het voor leerlingen noodzakelijk aantekeningen te maken, ook als ze naar een preek luisteren of naar een film kijken, als zij iets van de ontvangen kennis verwachten te onthouden. Het belang van lezen wordt ook benadrukt door het werkwoord dat in dit vers wordt gebruikt. "Erop toeleggen" betekent letterlijk "ga er vastberaden mee door".

Lezen en bestuderen van de Bijbel is speciaal noodzakelijk voor een vruchtbare christelijke dienst, maar dit is zelfs niet werkelijk genoeg. De Bijbel geeft ons de opdracht altijd bereid te zijn een antwoord (Grieks *apologia*), een stelselmatige verdediging te geven aan iedereen die een reden voor onze christelijke hoop vraagt.

Het is opmerkelijk dat Paulus net voor zijn martelaarsdood en terwijl hij in een koude vochtige gevangenis zat er nog naar verlangde om zijn boeken te lezen. (2 Tim 4:13) De plichtsgetrouwe christen moet nooit ophouden te leren en te groeien in genade en kennis. (2 Petr 3:18)

Bron: Days of praise, 13 februari 2014 ■

► REACTIE

Een lid, de heer Everaarts, gaat de opdrachten in de artikelen over de schepping van René Dircks nauwkeurig na. Hij deelt niet alleen het antwoord mee, maar voegt er nog iets aan toe. In zijn laatste antwoord vermeldt hij: "Deze verdubbelings-termijn is zeker niet realistisch en zou alle "evolutionetwetenschappers" flink achter de oren moeten doen krabben.

Kortgeleden stond trouwens nog in de krant dat er een garnalen-spermacel (!) van 17 miljoen jaar oud gevonden was. Bij zulke berichten vraag ik me altijd af of enig weldenkend mens dit gelooft. Waarom bijvoorbeeld geen 16,8 miljoen jaar...? Slikt men dan zulke berichten maar voor (garnalen-)koek? Het lijkt mij erg dom om in de evolutieleer te geloven. De aantallen jaren en mutaties kloppen immers nooit.

Heerlijk is het om zeker te weten dat heel de schepping werkelijk geschapen is. Maar als je dat wilt gaan overwegen, moet je toegeven, dat er een Schepper is. Dan moet je ook tot de conclusie komen dat Hij de zonde niet kan verdragen en daarom in Zijn liefde Zijn Zoon naar deze aarde gezonden heeft! En dat is voor een geleerde evolutionist helaas meestal een brug te ver!" ■

► BESCHERM ONZE KINDEREN

In de Duitse deelstaat Baden-Württemberg is verontrusting ontstaan over het plan van de groen-rode regering: leerlingen zullen "vergenderd" (Duiste naam) worden, dat houdt in dat alle kinderen gedwongen worden de verschillende vormen van samenleven volgens en nu volgt de Duitse afkorting, LSBTTI te kennen en te accepteren. Die afkorting staat voor lesbisch, schwul (homoseksueel), biseksueel, transseksueel, transgender, interseksueel. Het plan geldt voor alle vakken en alle leerjaren. Een demonstratie was het gevolg waarbij borden werden getoond met daarop teksten als *Bescherm onze kinderen of Gender-ideologie stoppen*.

Bron: *Der schmale Weg*, nr. 2, 2014.

In Frankrijk speelt zich hetzelfde af. ■

► EEN JONGEN VAN 8

Al voor de Tweede Wereldoorlog verscheen bij J.N.Voorhoeve het boek van G.von Viebahn: *"Het christelijk gezinsleven"*. In het gedeelte over *"Het huisgezin van de christen"* vermeldt de auteur bij huisgodsdienstoefening o.a. (de tekst is aangepast): "Liederen jagen de sombere geest van ontevredenheid, geklaag of gemor, op de vlucht. Dit geldt in onze dagen nog even goed als in Davids tijd. (1Sam 16: 14-23) Waar veel gezongen wordt, zijn geen zorgen; waar geen liederen gehoord worden, treft men gewoonlijk veel zorgen aan. Hebt u zorgen? Zing ze weg door een geestelijk lied. De Heere schonk Zijn gemeente veel mooie liederen en die zijn niet alleen voor de samenkomsten bestemd, nee, even zo goed voor de harten en huizen. Ja, voor het gezin zijn ze van zeer groot belang en in het bijzonder de kinderen van de gelovigen moeten in het ouderlijk huis geestelijke liederen leren zingen." ...

"Enige tijd geleden kwam mij een Bijbel in handen die toebehoord had aan een jongen die kort daarvoor op achtjarige leeftijd was overleden. Veel teksten waren onderstreept of van een merkteken voorzien en ook menig bij-schrift bewees, dat deze jongen in Gods Woord had geleefd." ■

► RECTIFICATIE

Door een reactie op het bericht over de methode *Lerenleren* in het magazine maart 2014 kan gemeld worden dat de genoemde cursus op naam staat van mevr. Van de Coolwijk van het *Instituut Kind in Beeld* en niet is bedacht door Tony Buzan. De auteur heeft uitgelegd dat alphastaat, mind-mappen en snellezen niet tot de cursus behoren. In die reactie stelt ze, dat de onderwerpen met naam en toenaam niet behoren tot het pakket dat het instituut aan haar cursisten aanbiedt. Nadrukkelijk wil de redactie dit rechtzetten. Docenten van de betreffende school hebben bovenstaande onderwerpen samengevoegd met de studievaardigheden uit *Lerenleren*. Daar-door is verwarring ontstaan.

Bemoedigend was dat de leiding van de school zich niet bewust was van het feit leerlingen de weg te wijzen naar een oppervlakkige toestand van hypnose, genaamd alphastaat, door bepaalde muziek te beluisteren. Ze gaan dit uit hun samengestelde cursus halen. ■

► VOOR U GELEZEN

Seks zonder spijt

van Paula Rinehart
uitg. Novapres
ISBN 9076596077
192 blz., € 16,90

We leven in een tijd waarin de vrijheid in seksuele relaties steeds groter wordt en het ervaren van genot als een onvervreemdbaar recht wordt gezien. Desondanks ziet Rinehart dat juist daardoor seksualiteit veel van haar betekenis heeft verloren. Haar doel met dit boek is om deze betekenis terug te brengen door de seksualiteit te plaatsen waar ze volgens de Bijbel hoort, namelijk binnen het huwelijk.

In het eerste deel van het boek wordt uitgebreid uiteengezet welke impact seksuele relaties buiten het huwelijk kunnen hebben. Er is veel aandacht voor de onmogelijkheid om de lichamelijke acties te scheiden van de ziel, ook al is dat juist wat de wereld propageert. Er wordt niet in een veroordelende manier geschreven, maar er is juist veel begrip voor de maatschappelijk druk waaronder vrouwen leven. De voortdurende indrukken via films, advertenties en de vaak wereldse overtuiging van vrienden maken het extra moeilijk om volgens de Bijbelse normen rein te blijven. De uiteenzetting in dit boek verduidelijkt een aantal van de redenen waarom vrouwen hun seksuele reinheid prijsgaven. Juist daarmee kan het een ondersteuning bieden voor veel vrouwen om beter voorbereid te zijn om wel vast te houden aan de Bijbelse normen.

Het tweede deel van het boek gaat meer in op het proces van genezen van vroegere seksuele relaties alvorens een nieuwe, gezonde relatie te kunnen aangaan die tot een huwelijk leidt. Het idee dat Rinehart verkondigt, is dat het mogelijk is om via een geestelijk proces van herstel de onschuld van de ziel te herwinnen en weer heel te worden (p. 109). De laatste hoofdstukken gaan in op hoe vervolgens een goede relatie met een man op te bouwen.

Het eerste deel van dit boek kan behulpzaam zijn door het inzicht en begrip wat wordt gegeven in de strijd om seksuele reinheid. Tevens is de nadruk dat seksualiteit hoort binnen de bescherming van het huwelijk een belangrijke punt in deze tijd, ook voor de christelijke wereld. Echter, **het counseling deel van het boek**

roept wel vraagtekens op. Het lijkt wel of het begrip wat eerder getoond werd, de realiteit van de zonde getemperd heeft. Door eerst de gemeenschap met God te zoeken zou genezing moeten optreden, omdat dat volgens Rinehart de werkelijke gemeenschap is die iedereen zoekt. Je kunt toch niet het verlangen naar romantische liefde gelijkstellen aan het verlangen van onze ziel naar God? Tevens is er veel nadruk op in contact komen met je vrouwelijke kant en je macht als vrouw ontdekken. Het tweede deel zou daarom moeten worden gelezen met een kritische blik. ■

► VRAAG

Een vraag over het gebruik van de e-reader kwam bij het kantoor: "Ik verdiep me in het verbeteren van het boekenaanbod voor onze jeugd. Met het verdwijnen van tastbare boeken zou het geweldig zijn, als er een geschikt aanbod voor de e-reader voor de jeugd komt om te lezen voor school. Is er iets op dit gebied bekend bij jullie? Gods rijke zegen voor jullie mooie werk! ■

Naam bij de redactie bekend.

Wie kan helpen?

► GEEN KINDERSPEL

Geen Kinderspel is een ontroerende tentoonstelling over de lotgevallen van Joodse kinderen tijdens de Holocaust. De expositie toont speelgoed van kinderen die tijdens de oorlogsjaren in kampen zaten of ondergedoken waren. Door hun speelgoed wisten kinderen tijdens de Holocaust hun angst en ellende even te vergeten. Nu vertelt het speelgoed hun verhalen Van een Joodse poppenfabrikant die alleen nog voor Joden poppen mocht maken en met gele ster, van het 'getto-poly', een monopoly-variant die in het getto Theresienstadt werd uitgedacht en van een knuffelbeer die een kampuniform aangemeten kreeg...

De onschuld en herkenbaarheid van het speelgoed maken de tentoonstelling ook geschikt voor kinderen. Kinderen voelen goed aan hoe speelgoed een echte steun en toeverlaat kan zijn. Het is een unieke kans om ook leerlingen van basisscholen en van het voortgezet onderwijs kennis te laten maken met de leefwereld van Joodse kinderen tijdens de oorlogsjaren.

Bezoekadres: Christenen voor Israël, Patroonstraat 1, 3861 RN Nijkerk.

► LEZEN EN LEZEN

Weet u wat het is: sms, Twitter, Whatsapps of Breaking News? Alle informeren kort en bondig en uiterst actueel over gebeurtenissen en dat samengevat in ongeveer 400 tekens. Al deze diensten hebben één ding gemeenschappelijk: zij geven informatie zo kort mogelijk weer. "Een rare zaak" kunnen veel vooral onder stress staande gebruikers betuigen. Evenwel, als de gebruikers eens een langer artikel in een tijdschrift in gedrukte vorm of zelfs een gedrukt boek zouden willen lezen, hebben ze ineens een probleem. Ze kunnen nl. langere samengestelde zinnen nauwelijks volgen, moeten ze herhaaldelijk lezen om ze überhaupt te begrijpen. Het lezen van veel op elkaar volgende bladzijden ervaren ze als een kwelling. Waarom? Ze zijn eraan gewend binnen enkele seconden (niet eens minuten!) van de ene boodschap naar de andere te springen en dat ook nog binnen verschillende sociale netwerken zoals Facebook en nieuwsdiensten. Ze zijn er ook aan gewend naar sleutelwoorden te zoeken en die aan te klikken. Zo kan men echter geen boek lezen. Veel leraren en opleiders in ondernemingen betreuren het dat hun leerlingen/studenten of stagelopers langere teksten minder goed kunnen begrijpen.

Voor neurologen is dit iets fascinerends en tegelijk alarmerends. Zij waarschuwen ervoor, dat mensen digitale hersenen kunnen ontwikkelen met nieuwe "verbindingen" door het slechts aantippen van enorme hoeveelheden online-informatie. Deze alternatieve vorm van lezen concurrert met het grondige, volhardende lezen van teksten, zoals het reeds lang ontwikkeld is. Om weer een roman te kunnen lezen en begrijpen, hebben beeldscherm-lezers gemiddeld twee weken nodig. Dit maakte een deel van een Amerikaanse studie duidelijk. Dan pas is de digitaal-lezer weer gewend aan het langzame lezen en kan hij er ook weer van genieten.

reert met het grondige, volhardende lezen van teksten, zoals het reeds lang ontwikkeld is. Om weer een roman te kunnen lezen en begrijpen, hebben beeldscherm-lezers gemiddeld twee weken nodig. Dit maakte een deel van een Amerikaanse studie duidelijk. Dan pas is de digitaal-lezer weer gewend aan het langzame lezen en kan hij er ook weer van genieten.

Beide wijzen van lezen (via het beeldscherm en in drukvorm) hebben voordelen. Onderzoekresultaten in Amerika hebben echter aangetoond, dat studenten teksten beter begrijpen, als ze die op papier gedrukt zien en dat wat gedrukt is ook sneller leren. Op christelijk terrein wordt de vraag gesteld: "Hoe zullen degenen met de "verbindingen" in hun hersenen eerstdaags een Bijbeltekst lezen, begrijpen en onthouden kunnen?" Het beste nieuws van de wereld (= de Bijbel) heeft altijd al veel vijanden. Zijn in het digitale tijdperk sms, Twitter, Whatsapps en Breaking News dat ook geworden? ■

Bron: Het Duitse blad *Topic*, mei 2014

Colofon

B&O Magazine

Uitgave: vereniging Bijbel & Onderwijs
17e jaargang, nr. 3, juli 2014.
Periodiek voor leden en donateurs van de vereniging Bijbel & Onderwijs. Dit Magazine verschijnt vier keer per jaar.

Bestuur

J. Hak, E. Ligtenberg, mevr. I. Matzken,
J. Oudshoorn, R. Plattél, L. Snijder, en
C. Vollaard

Bureau (kantoor)

Wilgenhof 34, 4283 JB Giessen
Tel. 0183-449793

Openingstijden

Dinsdag- en donderdagmiddag
van 13.00-16.00 uur

Redactie

Bestuur

Aan dit nummer werkten mee

J.Hobé, D.Klokman, E.Ligtenberg,
drs. I.Matzken, C.Vollaard,
drs. J.Weigand-Timmer, Z.Wijnands.

Redactie- en correspondentieadres

Wilgenhof 34, 4283 JB Giessen
Tel. 0183-449793
E-mail: info@bijbelenonderwijs.nl;
secretaris@bijbelenonderwijs.nl
Internet: www.bijbelenonderwijs.nl

Lidmaatschap en opzegging

Het lidmaatschap van de vereniging
Bijbel & Onderwijs bedraagt €15,- en
loopt van 1 januari t/m 31 december.

**Opzegging dient plaats te vinden
vóór 1 december.** ING: 824575

**Overname van artikelen is alleen
toegestaan met toestemming van
de redactie.**

Testament

Wilt u onze vereniging testamentair
gedenken? De ten naamstelling dient
te luiden: Vereniging Bijbel & Onder-
wijs te Giessen. De vereniging bezit
rechtsgeldigheid en is ingeschreven
bij de Kamer van Koophandel, dossier-
nummer 40507771

IBAN nr. NL67INGB0000824575
BIC nr. INGBNL2A

